Πράσινη ανάπτυξη σημαίνει ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας, των κοινωφελών επιχειρήσεων, των μη κερδοσκοπικών οργανισμών, κι αυτό με τη σειρά του απαιτεί νέους θεσμούς, κοινωφελή πιστωτικά ιδρύματα, ηθικές και πράσινες τράπεζες. Κι αυτό σημαίνει συμπληρωματικότητα της αγροτικής οικονομίας με την κοινωνική οικονομία, με τον αγροτουρισμό, τον οικοτουρισμό, την πολιτιστική δράση και την επιχειρηματικότητα.

Αγαπητοί φίλοι,

Ο χώρος της Αρχαίας Ολυμπίας όπου βρισκόμαστε σήμερα, αναμφισβήτητα είναι ιδανικό φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον για το συνέδριό σας για να αναδειχθεί συμβολικά και ουσιαστικά ένα θέμα που έχει σχέση με τους νέους αγρότες, το περιβάλλον και την πράσινη ανάπτυξη.

Είναι ένας χώρος έμπνευσης όπου το φυσικό περιβάλλον στην αρχαιότητα συνδέθηκε με το κοινωνικό περιβάλλον ενός αγροτικού αρχαϊκού κόσμου με ιδεώδη, φαντασία και εξωστρέφεια που ανέδειξε έναν πολιτισμό με παγκόσμιες αξίες.

Από αυτή τη σχέση του φυσικού περιβάλλοντος - πράσινης ανάπτυξης και αειφόρου δραστηριότητας, με τις σημερινές απείρως αναβαθμισμένες τεχνολογικές δυνατότητες, μπορούν τα μέγιστα να επωφεληθούν οι νέοι αγρότες.

Το μέλλον ανήκει στην πράσινη οικονομία & ανάπτυξη.

Το αναγνωρίζουν όλες οι ηγεσίες σήμερα, ανεξαρτήτως τι πράττουν τι πολιτικές και συμφέροντα ακολουθούν. Το μέλλον ανήκει ασφαλώς και στους Νέους αγρότες, από τους οποίους ξεκινάει η πράσινη ανάπτυξη στον κρίσιμο διατροφικό τομέα της οικονομίας, γεγονός που επιδρά θετικά στην διατροφική μας κουλτούρα, στο πολιτισμό μας, στο τουρισμό και εν γένει στην οικονομία.

Και ασφαλώς η δυναμική της πράσινης ανάπτυξης εξαρτάται από τους ίδιους τους Νέους αγρότες και από την οριζόντια συνεργασία τους με άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών: καταναλωτικές, περιβαλλοντικές, κοινωνικές και πολιτιστικές που συνδιαμορφώνουν την κουλτούρα της προσφοράς και της ζήτησης.

Από την τεχνολογική πλευρά εξέλιξης των πραγμάτων, το μέλλον επίσης ανήκει στην πράσινη οικονομία & ανάπτυξη.

Παίρνοντας ενέργεια από τον Ήλιο και τον άνεμο, αποταμιεύοντας το νερό της βροχής, κτίζοντας πράσινες πόλεις, μικρές οικοπόλεις και οικοχωριά με βιοκλιματικά κτίρια, προωθώντας τις βιοκαλλιέργειες και τον πράσινο τουρισμό, εξελίσσοντας τεχνολογίες και πρακτικές που αλλάζουν τα δεδομένα της οικονομίας, κερδίζοντας όλοι τελικά από την αφθονία του Ήλιου, του Αιόλου και της βροχής.

Με αυτές τις προϋποθέσεις, ο 21ος αιώνας θα μπορούσε να γίνει μια πολύ δημιουργική εποχή, καθώς μπορεί να αλλάξει μέσω της αειφορίας, την πάγια αρχή στην οικονομία για την σπανιότητα και εξάντλησης των πόρων. Είμαστε μπροστά σε μια δημιουργική εποχή στον τομέα του αστικού περιβάλλοντος και της αγροτικής ανάπτυξης ενισχύοντας την

ευημερία δίχως να επιβαρύνεται το περιβάλλον και η ποιότητα ζωής.

Αυτό που πρέπει όμως να τονίσουμε από την αρχή είναι ότι η πράσινη οικονομία δεν μπορεί ν' αναπτυχθεί με κάποιο αυτοματισμό του κρατικού παρεμβατισμού, ούτε να θεραπεύσει τις παρενέργειες της οικονομικής κρίσης από τη μεγάλη κερδοσκοπία της αγοράς, εάν δεν γίνει κτήμα ολόκληρης της κοινωνίας και ασφαλώς αυτών που μοχθούν στη βάση. Εάν δεν συνδεθεί η πράσινη ανάπτυξη με τους κοινωνικούς και παραγωγικούς φορείς και την κοινωνική αλληλέγγυα οικονομία.

Θα πρέπει να επισημάνουμε ότι η πράσινη ανάπτυξη είναι κατ' ουσίαν απότοκος της πολιτικής οικολογίας και της δραστηριότητας των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που λειτουργεί ως καταλύτης και στις αναπτυξιακές διαδικασίες. Οι νέοι αγρότες επωφελούνται εν μέσω ενός μεγάλου, παγκόσμιου μεταρρυθμιστικού κινήματος.

Ο μύθος και η πραγματικότητα της πράσινης ανάπτυξης

Υπάρχει βέβαια ένας μύθος τελευταία ότι η πράσινη ανάπτυξη δημιουργεί a priori θέσεις απασχόλησης. Και είναι μύθος όταν δεν συνδέεται με τη δραστηριότητα της κοινωνίας από τα κάτω. Όταν κατευθύνεται μόνον στις μεγάλες - φαραωνικές επενδύσεις.

Για παράδειγμα μπορούν να προωθηθούν τώρα πιο γοργά σημαντικές επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως άλλωστε έχουν εξαγγελθεί από τον Μπάρακ Ομπάμα, και άλλους ηγέτες. Μπορούν επίσης να προωθηθούν οι πράσινες τεχνολογίες να μειωθούν τα πλαστικά και οι βιομηχανικοί ρύποι.

Ωστόσο, αυτό ούτε περισσότερες θέσεις εργασίας μπορεί να εξασφαλίσει ούτε η φτώχεια να μειωθεί, εάν οι πράσινες τεχνολογίες και πρακτικές δεν γίνουν κτήμα της ευρύτερης κοινωνικής βάσης.

Υπάρχει μάλιστα ο κίνδυνος διόγκωσης της φτώχειας και των ανισοτήτων καθώς μελέτες έχουν αποδείξει ότι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, π.χ. τα μεγάλα αιολικά και φωτοβολταϊκά πάρκα μειώνουν τις θέσεις απασχόλησης.

Μόνον όταν ενισχυθεί η κοινωνική οικονομία και ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην αποκέντρωση και τον «εκδημοκρατισμό» της ενέργειας μπορούμε να έχουμε ωφέλεια για τους κοινωνικά αδύναμους. Τότε μόνον μπορούν να ωφεληθούν οικονομικά οι τοπικές κοινωνίες, και ο αγροτικός χώρος από την πράσινη ανάπτυξη.

Η πράσινη ανάπτυξη αυτού του είδους, σημαίνει ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας, των κοινωφελών επιχειρήσεων, των μη κερδοσκοπικών οργανισμών, κι αυτό με τη σειρά του απαιτεί νέους θεσμούς, κοινωφελή πιστωτικά ιδρύματα, ηθικές και πράσινες τράπεζες. Αυτή είναι η διαφοροποίηση εάν θέλουμε να μιλήσουμε με αντικειμενικούς όρους υλοποίησης ενός σχεδιασμού που στοχεύει στην ενίσχυση της θέσης του αγρότη και του εισοδήματός του.

Κι αυτό σημαίνει συμπληρωματικότητα της αγροτικής οικονομίας με την κοινωνική οικονομία, με τον αγροτουρισμό, τον οικοτουρισμό, την πολιτιστική δράση και την επιχειρηματικότητα.

Έτσι, ο συνδυασμός, της πράσινης ανάπτυξης και της κοινωνικής οικονομίας, είναι ο μοναδικός τρόπος για να αντιμετωπιστεί η οικονομική κρίση και το εκρηκτικό μείγμα της φτώχειας και της περιβαλλοντικής υποβάθμισης.

Με πρόθεμα την κοινωνική οικονομία, η πράσινη ανάπτυξη μπορεί ν' αποκτήσει ρίζες στο σύνολο της κοινωνίας και στο «υπέδαφος» της οικονομίας για να είναι ανθεκτικός παράγοντας απέναντι στις κοινωνικές εκρήξεις που έρχονται από αύξηση των ανισοτήτων.

Η πράσινη ανάπτυξη, επομένως, συμβαδίζει με την κοινωνική οικονομία και τη συγκρότηση του κοινωνικού κεφαλαίου για τη σημασία του οποίου θα μιλήσουμε παρακάτω.

Θα μιλήσουμε, λοιπόν, για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την οικοδιαχείριση του νερού και τις πράσινες τεχνολογίες ως προϋποθέσεις για την πράσινη γεωργία, τον οικοτουρισμό, αγροτουρισμό, για το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και της συλλογικότητας των Νέων αγροτών.

Η καταλυτική δύναμη της οικολογίας

Κυρίαρχο λόγο αλλαγής στην κοινωνία αποτελεί η καταλυτική δύναμη της οικολογίας. Μία δυναμική, η οποία οφείλεται κυρίως στη μεγάλη παγκόσμια κινητοποίηση της κοινωνίας των πολιτών, που είναι και ο προπομπός της πράσινης ανάπτυξης και οικολογικοποιεί κατά κάποιο τρόπο την πολιτική, ενώ πιέζει προς αυτήν την κατεύθυνση και την ίδια την αγορά.

Άρα όταν μιλούμε για πράσινη ανάπτυξη πρέπει να έχουμε υπόψιν μας ποιες είναι και τι μπορούν να κάνουν οι οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών σε αυτόν τον τομέα, και να γνωρίζουμε ότι τμήμα της αποτελεί και η Πανελλήνια Ένωση Νέων Αγροτών. Και μπορεί να έχει συνεργάτες και συμμάχους προς αυτήν την κατεύθυνση.

Γιατί μέσα από τη δραστηριότητα των Μ.Κ.Ο. αναπτύσσεται μια νέα κουλτούρα και ζήτηση στα βιολογικά προϊόντα, αλλά και ένας επαναπροσδιορισμός αναβάθμισης στο επάγγελμα του αγρότη που παίζει καθοριστικό ρόλο στην ποιότητα σ' ολόκληρο τον διατροφικό τομέα.

Ας δούμε όμως με ποιο τρόπο επιδρούν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και οι τεχνολογικές εξελίξεις στην αειφορία και στον αγροτικό χώρο.

Κατ' αρχήν, οι αρνητικές συνέπειες που βλέπουμε σήμερα είναι αποτέλεσμα της υπερεκμετάλλευσης των φυσικών πόρων μέσα από μια ρυπογόνο βιομηχανία και μια επιβαρυμένη γεωργία με πολλά χημικά λιπάσματα. Αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε σε μια μεταβατική περίοδο.

Πράσινη ενέργεια - πράσινες τεχνολογίες και πράσινη γεωργία

Σήμερα υπάρχει η αναγκαιότητα και όλες οι αντικειμενικές προϋποθέσεις για την πράσινη ανάπτυξη στη γεωργία. Οι πράσινες τεχνολογίες για τα βιολογικά προϊόντα, οι δυνατότητες στον αγροτουρισμό, οικοτουρισμό. Δυνατότητες για υλικές και θεσμικές υποδομές που αλλάζουν τα δεδομένα της αγροτικής παραγωγής και διάθεσης προϊόντων. Οι δυνατότητες

της οριζόντιας οργάνωσης και επικοινωνίας της κοινωνίας.

Τρεις θεμελιακές έννοιες - αιτίες και κατακτήσεις ανθρώπινης γνώσης καθόριζαν πάντοτε την ιστορική εξέλιξη, και την οικονομική κατάσταση των εκάστοτε κοινωνιών. Η ενέργεια, οι τεχνολογίες και η διαχείριση της γνώσης και της οργανωτικής κουλτούρας.

Και οι τρεις αυτές προϋποθέσεις αλλάζουν σήμερα, ενώ γίνονται περισσότερο προσιτές και διεκδικήσιμες από τον αγρότη. Ο αγρότης μπορεί να διεκδικήσει στο μέλλον πιο φθηνή ενέργεια, πιο φθηνό κοστολόγιο και πιο φθηνή διακίνηση των προϊόντων του.

Οι πράσινες τεχνολογίες μόλις εισέβαλαν στην όλη οικονομική διαδικασία, όπως συμβαίνει βέβαια και με την αιολική ενέργεια που μπορεί να μας απαλλάξει από τους βιομηχανικούς ρύπους του άνθρακα και του πετρελαίου, αλλά και από τις αρνητικές συνέπειες της ρυπογόνου ενέργειας στον τομέα της υγείας.

Είναι σαφές ότι σε αντίθεση με τις άλλες μορφές ενέργειας, η ηλιακή είναι ανεξάντλητη. Υπάρχει στο μεγαλύτερο μέρος της επιφάνειας του πλανήτη μας και δεν είναι γεωγραφικά περιορισμένη ώστε να την εκμεταλλεύεται μόνο μια οικονομική ολιγαρχία. Αυτό σημαίνει ότι κι ένας μικρός δήμος, οι αγρότες, οι πολίτες και τα νοικοκυριά μπορούν να αυτονομηθούν και να εξοικονομήσουν πόρους από την κατανάλωση της ενέργειας μειώνοντας το κόστος παραγωγής και διαβίωσης.

Αυτό που μας λείπει είναι η πολιτική και οι επενδύσεις για την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών. Κι αυτό είναι που πρέπει να επιδιώξουν κατ' αρχήν οι τοπικές κοινωνίες και η Τ.Α. προς όφελος των δημοτών. Δεν μπορούμε να 'χουμε θετικά αποτελέσματα πριν επενδύσουμε σε αυτόν τον τομέα σε φωτοβολταϊκά πάρκα και ανεμογεννήτριες.

Η ενίσχυση των νέων αγροτών στον τομέα της αυτόνομης παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, είναι πλέον ένα εφικτό αίτημα που πρέπει να προταχθεί και σε πολιτικό επίπεδο. Συμφέρει εξάλλου την αναζωογόνηση ολόκληρης της οικονομίας.

Οικοδιαχείριση του νερού

Η κλιματική αλλαγή και το φαινόμενο της λειψυδρίας, που πλήττουν όλο και περισσότερο τη χώρα μας, έχουν επιφέρει μείωση των επιφανειακών ροών που συντελεί στην αυξανόμενη υπεράντληση των υπόγειων αποθεμάτων με γενικότερες αρνητικές περιβαλλοντικές και οικονομικές συνέπειες.

Το πρόβλημα αυτό μπορεί να αντιμετωπιστεί με τη συγκράτηση των επιφανειακών απορροών της βροχής με μικρά φράγματα στις απορροές των ορεινών περιοχών σε χείμαρρους και πηγές, με στόχο την ταμίευση υδατικών πόρων και τον εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα.

Τα μικρά φράγματα στις ορεινές περιοχές εκτός από τον εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα, συντελούν στην καλύτερη διαχείριση για το φυσικό περιβάλλον και τη βλάστηση. Τα μεγάλα έργα έχουν μεγάλο κόστος και αλλάζουν τη μορφολογία του περιβάλλοντος, ενώ τα μικρά ενισχύουν τη χλωρίδα και την πανίδα. Οι υποδομές στην καλύτερη διαχείριση των υδατικών πόρων θα συμβάλλουν αποφασιστικά στην πράσινη γεωργία και τον αγροτουρισμό.

Μ' αυτά τα δεδομένα, είναι σημαντικό σ' αυτήν την περίοδο που υπάρχουν ανοιχτά προγράμματα χρηματοδότησης από το ΕΣΠΑ (λ.χ. μικρά εγγειοβελτιωτικά έργα: διευθετήσεις χειμάρρων - αντιπλημμυρικά - ανασχετικά φράγματα-θυροφράγματα - ταμιευτήρες άρδευσης κλπ.) **να προωθηθούν διαδικασίες ωρίμανσης με εξειδικευμένη ενημέρωση και διαδικασίες διαβούλευσης**
. Με άλλα λόγια, να μπουν σε προτεραιότητα οι επενδύσεις σ' αυτές τις υποδομές από τους Δήμους, αλλά και από ενώσεις και ομάδες αγροτών.

Το ερώ τημα είναι αν μπορούμε να κάνουμε αποκεντρωμένες επενδύσεις και αν η Τ.Α. μπορεί να ασκήσει αυτό το ρόλο που δεν είχε ασκήσει έως σήμερα, καθώ ς επίσης κι αν οι πολίτες είναι διατεθειμένοι να δημιουργήσουν εταιρείες λαϊκής βάσης και συνεταιρισμούς προς όφελός τους . Νομίζω ότι η οποιαδήποτε προκατάληψη προς αυτήν την κατεύθυνση θ' αρχίσει σταδιακά να ξεπερνιέται από τη στιγμή που η πράσινη ανάπτυξη έχει γίνει πλέον μια γενικότερη πολιτική τάση, αλλά και

εφόσον οι αγρότες λειτουργήσουν ως ομάδες πίεσης στις κυβερνήσεις προς αυτήν την κατεύθυνση.

"οικοτουρισμός, αγροτουρισμός και βιολογικές καλλιέργειες"

Μια άλλη προωθητική δραστηριότητα στην ενίσχυση της αγροτικής οικονομίας, αλλά και του κοινωνικού περιβάλλοντος του αγροτικού κόσμου είναι ο οικοτουρισμός-αγροτουρισμός, που συνδυάζεται με την πράσινη ανάπτυξη.

Ο οικοτουρισμός - αγροτουρισμός προσφέρει μοναδικές ευκαιρίες για την ανάπτυξη μειονεκτικών περιοχών σε απομακρυσμένες φτωχές αγροτικές περιφέρειες, παρεμβαίνοντας με τρόπο που εξασφαλίζει τις τοπικές παραγωγικές ιδιαιτερότητες, προστατεύει και αναδεικνύει το οικοσύστημα και την πολιτιστική κληρονομιά και χρησιμοποιεί κατάλληλες πηγές ενέργειας.

Επιπλέον, ο πράσινος τουρισμός μπορεί να ενισχύσει και τον κοινωνικό ρόλο του αγρότη για να παραμείνει στον τόπο του. Ακριβώς επειδή ο οικοτουρισμός θεωρείται ως ολιστικό σύστημα παρέμβασης και ενεργοποιεί σημεία ζωτικής σημασίας για τις τοπικές κοινωνίες, θα πρέπει να απολαμβάνει την κοινωνική συναίνεση και να στηρίζεται ως στρατηγική επιλογή από όλους τους εμπλεκόμενους.

Επίσης, επειδή συχνά αποτελεί τον κύριο κορμό του τουρισμού σε ορεινές περιοχές, θα πρέπει να αναπτύσσεται πολύ ευσυνείδητα, λόγω της ευαισθησίας των πόρων πάνω στους οποίους στηρίζεται. Για το λόγο αυτό, ακόμη και η συμβολή του εθελοντισμού και των περιβαλλοντικών οργανώσεων, αλλά και η διασυνοριακή συνεργασία είναι απαραίτητη, προκειμένου να εξασφαλιστεί η προστασία των περιβαλλοντικών πόρων και η ανταλλαγή εμπειριών.

Η εμπλοκή των ίδιων των αγροτών και των φορέων τους σ' αυτή τη διαδικασία είναι ακόμη μια μορφή πράσινης ανάπτυξης. Ωστόσο, χρειάζεται μια ολιστική προσέγγιση ώστε να δημιουργηθούν κίνητρα και ευκαιρίες για τους νέους αγρότες να παραμείνουν στον τόπο τους έχοντας συμπληρωματικό εισόδημα την καλλιέργειά τους, τον αγροτουρισμό και όλα τα οφέλη από την προστασία του περιβάλλοντος. Κίνητρα για να γίνουν οι αγρότες φύλακες του περιβάλλοντος.

Με απλά λόγια, όταν ένας νέος αγρότης ενισχύει το εισόδημά του από τη διαφύλαξη και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος, έχει κάθε λόγο να το προστατέψει.

Παράλληλα, μπαίνει σε μια διαδικασία αειφορίας. Αναπτύσσει τη δραστηριότητά του χωρίς να καταστρέψει το φυσικό περιβάλλον. Ενισχύει την τοπική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη μέσα από συλλογικές διαδικασίες στο πνεύμα της συμμετοχικής δημοκρατίας. Και είναι υπεύθυνος πολίτης μ' αυτόν τον τρόπο για το μέλλον της περιοχής του.

Βασικός όρος και σ' αυτόν τον τομέα, είναι η διάχυση της γνώ σης και η οριζόντια συνεργασία. Χρειάζεται βέβαια τεχνοκρατική υποστήριξη για την ανάπτυξη της ικανότητας απορρόφησης και ορθολογικής αξιοποίησης των επενδυτικώ ν πόρων που υπάρχουν από τα κοινοτικά και εθνικά κονδύλια για καινοτομικές δράσεις στον πράσινο τουρισμό.

Τα θεματικά πάρκα ως πόλοι της πράσινης ανάπτυξης

Τα οικολογικά, αγροτουριστικά και οικοπολιτιστικά πάρκα, τα οικοχωριά και άλλες ανάλογες ολοκληρωμένες επενδύσεις στον αγροτικό χώρο, μπορούν να λειτουργήσουν ως πόλος ενεργοποίησης της αγροτικής οικονομίας.

Τα θεματικά πάρκα αποτελούν μια πολύ διαδεδομένη μορφή ψυχαγωγίας σε ολόκληρο τον κόσμο. Είναι επικεντρωμένα γύρω από ένα ή περισσότερα κεντρικά θέματα και αποτελούν σημαντικό πόλο έλξης τουριστών για την περιοχή στην οποία είναι εγκατεστημένα, αλλά και εν γένει για τη χώρα όπου φιλοξενούνται.

Τα θεματικά πάρκα αναμένεται να αποτελέσουν πόλο έλξης σημαντικού επενδυτικού ενδιαφέροντος, να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας και να συμβάλλουν στην τόνωση των λιγότερο αναπτυγμένων περιοχών. Λαμβάνοντας υπόψιν την ανάπτυξη του τουρισμού κοινωνικής εμπειρίας στο δυτικό κόσμο, υπάρχουν πολλά παραδείγματα που μπορούμε να προσαρμόσουμε στον πράσινο τουρισμό.

Από τα γνωστότερα θεματικά πάρκα του εξωτερικού είναι των αμερικανικών στούντιο της Disney, της Universal και της Warner Bros, το Bobbejaanland και το Walibi στο Βέλγιο, το Madurodam στην Ολλανδία, το ψυχαγωγικό πάρκο του Asterix και το Futuroskope στη Γαλλία, το Europa-Park στη Γερμανία και το πάρκο του Γκιούλιβερ στην Αγγλία. Σε όλον τον κόσμο υπάρχουν περισσότερα από 150 θεματικά και ψυχαγωγικά πάρκα.

Στη χώρα μας, τα θεματικά πάρκα ήσαν επιλέξιμα από τον Αναπτυξιακό Νόμο, αλλά έλειπαν οι προδιαγραφές σχετικής υπουργικής απόφασης. Πλέον, μπορούν να υποβληθούν σχετικές προτάσεις από επενδυτές, καθώς με Κοινή Υπουργική Απόφαση ορίζονται τα θεματικά πάρκα ως εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής, όπου προσφέρονται ψυχαγωγικές ή μορφωτικές υπηρεσίες στους επισκέπτες.

Ο ορισμός τους είναι αρκετά ευρύς ώστε να περιλαμβάνει πολλά και διαφορετικά είδη, δίνοντας έτσι την ευκαιρία να αναπτυχθούν πολλές και διαφορετικής θεματολογίας επιχειρήσεις.

Μιλώντας για μια συγκεκριμένη περιοχή της ορεινής Ηλείας και του Δρυοδάσους Φολόης, έχουμε προτείνει συγκεκριμένες δράσεις ενεργοποίησης της τοπικής κοινωνίας προς αυτήν την κατεύθυνση. Προτείνουμε ένα συγκεκριμένο αναπτυξιακό πόλο στην περιοχή, όπως μπορεί να είναι το αγροτουριστικό θεματικό πάρκο "Κένταυρος Φόλος".

Βασικό στοιχείο του πάρκου, τα άλογα και οι υπαίθριες ψυχαγωγικές δραστηριότητες. Μπορούν να οργανωθούν ειδικές θεματικές, οικοτουριστικές διαδρομές με άλογα, θεραπευτική ιππασία, τοπικοί ιππικοί αγώνες, δράσεις προσαρμοσμένες στο μύθο και την ιστορία της περιοχής. Ιδιαίτερη δυναμική μπορεί να προσδώσει και η σύνδεσή του με το μεγάλο οικοτουριστικό-πολιτιστικό πρόγραμμα "Τόποι, μύθοι και άθλοι του Ηρακλή", το οποίο αναφέρεται στη μεγάλη οικοδιαδρομή από την αρχαία Ολυμπία έως το Άργος.

Νέοι Αγρότες & Τοπική Αυτοδιοίκηση

Για τη διαμόρφωση ενός ευνοϊκού θεσμικού και κοινωνικού περιβάλλοντος για τους αγρότες, προκειμένου να παραμείνουν στον τόπο τους και να αξιοποιήσουν τις πράσινες τεχνολογίες, απαραίτητος όρος είναι η συνεργασία με την τοπική Αυτοδιοίκηση στη διαμόρφωση υποδομών για την αειφόρο ανάπτυξη των πόρων.

Το ζήτημα είναι να γίνουν τώ ρα οι μικρές υποδομές σε κάθε Δήμο για να αποκτήσει πρόσθετους πόρους αυτάρκειας και ενίσχυσης της τοπικής οικονομίας προς όφελος του πολίτη. **Να αντιμετωπιστεί το δημογραφικό πρόβλημα και να συγκρατηθεί ο πληθυσμός της υπαίθρου** .

Αυτές τις κοινωνικές υποδομές δεν μπορεί να τις κάνει ο κάθε ιδιώτης από μόνος του, εκτός από κάποιες εξαιρέσεις και όταν είναι εξασφαλισμένη η κερδοφορία. Μπορεί όμως να τις κάνει ο Δήμος, και η κοινωφελής επιχείρηση λαϊκής βάσης με τη συμμετοχή των δημοτών.

Ο εκδημοκρατισμός λοιπόν, και η βαθμιαία κοινωνικοποίηση της ενέργειας είναι η λύδια λίθος της μετάβασης σ' ένα σύστημα βιώσιμο αλλά και δικαιότερης ανακατανομής του εισοδήματος, αφού παραγωγός της ενέργειας μπορεί να γίνει μ' αυτό τον τρόπο η τοπική Αυτοδιοίκηση, αλλά και διάφορες εταιρείες κοινωνικού και τοπικού χαρακτήρα προς όφελος των αγροτών για τη μείωση του κόστους παραγωγής και διαβίωσης στην ύπαιθρο.

Στην παρούσα ιστορική φάση, η δικαιότερη κατανομή των ενεργειακών πόρων δεν είναι μόνον ζήτημα ηθικής επιταγής αλλά και τρόπος αντιμετώπισης της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης- και φτώχειας ως απειλής που εκδηλώνεται στη μητρόπολη του συστήματος, στο παγκόσμιο τραπεζικό σύστημα με θύματα τους κοινωνικά αδύναμους και τους αγρότες.

Ο εκδημοκρατισμός, λοιπόν, της ενέργειας με σύμμαχο την τοπική αυτοδιοίκηση είναι στρατηγικής σημασίας, όπως στρατηγικής σημασίας είναι η συνεργασία με τις οικολογικές και καταναλωτικές οργανώσεις.

Η συλλογικότητα των νέων αγροτώ ν, στο πλαίσιο της νέας καθολικότητας της κοινωνίας των πολιτώ ν

Αυτό που θα πρέπει να τονίσουμε, σ' αυτό το συνέδριο είναι ότι η καινοτομική δραστηριότητα της Πανελλήνιας Ένωσης Νέων Αγροτών (Π.Ε.Ν.Α) συναντιέται με μια αναδυόμενη παγκόσμια τάση, που ορίζει ως καθοριστική δύναμη πλέον εξουσίας και πολιτικής τη νέα καθολικότητα της Κοινωνίας των Πολιτών. Μια παγκόσμια τάση στη διαμόρφωση των προτεραιοτήτων για την κοινωνία.

Τα πράγματα αλλάζουν ριζικά με την έλευση της παγκοσμιοποίησης, την ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και διαδικτύου, από τη μία πλευρά, και από την άλλη, την ανάδυση των μεγάλων περιβαλλοντικών προβλημάτων, την κλιματική αλλαγή, τις μεγάλες ανισότητες, τη διόγκωση της παγκόσμιας φτώχειας, που κινητοποιούν, παράλληλα, πληθώρα μικρών και μεγάλων οργανώσεων, με μεγάλη επικοινωνιακή εμβέλεια, αναγκάζοντας τις κυβερνήσεις να λογοδοτούν απέναντι σε αυτά τα ζητήματα.

Αναγκάζοντας τις πολιτικές ηγεσίες να ξαναδούν το αγροτικό ζήτημα από την πλευρά της πράσινης ανάπτυξης, η κοινωνία των πολιτών αρχίζει να γίνεται καταλυτικός παράγοντας στη διαμόρφωση της πολιτικής ατζέντας. Ιδίως από τη στιγμή που εμφανίζεται η μεγάλη ποσοτική αύξηση και ποιοτική διαφοροποίηση των οργανώσεών της, με οικονομική διάρθρωση και τάσεις αυτονομίας απέναντι στο κράτος.

Η νέα καθολικότητα γεννιέται ακριβώς μέσα από τη μεγάλη αντίθεση ανάπτυξης των επικοινωνιακών δυνατοτήτων σε επίπεδο αυτο-οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών και τις μειούμενες προσφορές του έθνους-κράτους σε κοινωνική ασφάλεια, της δημιουργίας απασχόλησης και κοινωνικών παροχών. Κι αυτό γίνεται παράλληλα με τις πιέσεις που ασκούνται στο κράτος από την οικονομική παγκοσμιοποίηση.

Κυρίως, όμως, γεννιέται μέσα από τις απεριόριστες και προσιτές πλέον επικοινωνιακές εφαρμογές του διαδικτύου για τις Μ.Κ.Ο., οι οποίες αποκτούν ολοένα και πιο δραστήριο ρόλο στην επικοινωνιακή διαμεσολάβηση, αυτοπροσδιορίζοντας τη δράση τους σε σχέση με την εξουσία.

Η Πανελλήνια Ένωση Νέων Αγροτών, υπό αυτή την έννοια, μπορεί να αναπτύξει το δικό της

επικοινωνιακό σύστημα μέσα από το διαδίκτυο, για να ισχυροποιήσει τη θέση της και να περάσει νέες πρακτικές και θεσμούς στην αγροτική οικονομία..

Η υλική βάση της ανάπτυξης της νέας καθολικότητας της κοινωνίας των πολιτών είναι τα μετρήσιμα μεγέθη της κοινωνικής οικονομίας και της τάσης προς την πράσινη ανάπτυξη, που μπαίνει πλέον επίσημα στην πολιτική ατζέντα των ανεπτυγμένων χωρών. Αυτή η νέα υλική βάση της κοινωνικής οικονομίας, που διαρκώς μεγεθύνεται σε μια αμφίδρομη σχέση με το λεγόμενο «κοινωνικό κεφάλαιο», το οποίο τελικά μπορεί να συγκροτήσει μια νέα μορφή πράσινης επιχειρηματικότητας στον αγροτικό χώρο.

Τα κύρια χαρακτηριστικά της νέας καθολικότητας της κοινωνίας των πολιτών είναι η εκρηκτική έκταση, που καταλαμβάνει με γεωμετρική πρόοδο την τελευταία εικοσαετία, η πολυμορφία της και η επικοινωνιακή της εμβέλεια για την οριζόντια οργάνωση της κοινωνίας.

Ενώνει το κοινωνικά επιθυμητό και δίκαιο με την οικονομική βάση της κοινωνίας. Συντελεί στην ανάπτυξη των κοινωνικών δικτύων και στην οικουμενική τους διάσταση για τα ανθρώπινα δικαιώματα, την οικολογία και την ανθρωπιστική βοήθεια.

Αναδεικνύεται έτσι ο εθελοντισμός σε κοινωνικό κεφάλαιο τοπικής, αλλά και παγκόσμιας σημασίας για την ανάπτυξη. Δημιουργεί νέες αξίες και κοινωνική εμπιστοσύνη για την κατεύθυνση των επενδύσεων του οικονομικού κεφαλαίου.

Η Νέα καθολικότητα χαρακτηρίζεται από αυτόνομες συλλογικότητες και αυτόνομες κυβερνοσυλλογικότητες, με σύμμαχο το διαδίκτυο και τις νέες επικοινωνιακές δυνατότητες, που αναπτύσσουν μέσα από αυτή τη διαδικασία προς όφελος του εθελοντισμού της κοινοτικής μη κερδοσκοπικής παραγωγής και της κοινωνικής οικονομίας, χωρίς την επιβολή μίας δογματικής ιδεολογίας.

Χαρακτηρίζεται, επίσης, από την επικοινωνιακή αυτοδυναμία και από τη βαθιά κοινωνικοποίηση της πνευματικής ιδιοκτησίας του άυλου προϊόντος της ατομικής και συλλογικής δημιουργίας, καθώς πλέον είναι σχεδόν ανέξοδη ή πολύ φθηνή η μεταφορά γνώσης μέσω του διαδικτύου, το οποίο ανασυνθέτει θεμελιακά νέες αξίες με τις οποίες μεταξύ άλλων μπορεί να επιτευχθεί και ανασύνθεση του κοινωνικού χώρου των αγροτών,

και να γίνει ένα ελκυστικό επάγγελμα για μορφωμένους ανθρώπους.

Ζούμε σήμερα την απελευθέρωση του εθελοντή ως πνευματικού δημιουργού και της ανοιχτής διαβούλευσης στον κυβερνοχώρο. Έξω από τη γραφειοκρατία και τους θεσμούς εξουσίας, διαμορφώνεται μια εντελώς νέα κατάσταση για την ανοιχτή κοινωνία.

Έτσι, ο νέος αγρότης με οικουμενική αντίληψη, αλλά και ευθύνη για τον τόπο που ζει και εργάζεται μπορεί να βρει νέους συμμάχους στο πλαίσιο της κοινωνικής αλληλέγγυας οικονομίας.

Δίκτυα και οριζόντιες συνεργασίες - Συμμαχίες

- Τα χαρακτηριστικά των δικτύων

- Συγκροτούν Κοινωνικό Κεφάλαιο σε τοπικό και εθνικό επίπεδο.

- Μειώνουν το κόστος συναλλαγών, το κόστος επικοινωνίας, και το κόστος της γραφειοκρατίας.

- Λειτουργούν ως ταμιευτήρες κοινωνικού κεφαλαίου.

- Λειτουργούν ως προπομπός της κοινωνικής και πράσινης επιχειρηματικότητας.

- Τα οριζόντια δίκτυα λειτουργούν υπέρ της κοινωνικοποίησης της γνώσης και της τεχνογνωσίας.

- Συμβάλλουν στον εκδημοκρατισμό της πληροφορίας και της ενέργειας.

- Κατευθύνουν τις επενδύσεις προς την περιφέρεια και τους κοινωνικά αναγκαίους σκοπούς.

- Ορισμός του Κοινωνικού Κεφαλαίου

Το Κοινωνικό Κεφάλαιο μπορεί να ορισθεί ως συσσώρευση συλλογικής γνώσης οργανωτικής κουλτούρας, αλληλεγγύης, κοινής εμπιστοσύνης και δημιουργικής θεσμικής λειτουργίας και αναπτύσσει κοινωνικές δεξιότητες. Το κοινωνικό κεφάλαιο συμπληρώνει και υποκαθιστά σε μεγάλο βαθμό το οικονομικό κεφάλαιο στις επενδύσεις, δημιουργώντας εμπιστοσύνη και πιστοληπτική ικανότητα.

- Δημιουργεί τις προϋποθέσεις συγκέντρωσης οικονομικού κεφαλαίου για συνεργατικές εταιρείες τοπικής ανάπτυξης.
- Ο εθελοντισμός ως συντελεστής συγκρότησης του κοινωνικού κεφαλαίου

Ο εθελοντισμός στην εποχή μας, ως βασικός συντελεστής δημιουργίας κοινωνικού κεφαλαίου, είναι κλειδί της εναλλακτικής ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας και της απασχόλησης, δημιουργώντας προστιθέμενη αξία στην οικονομία.

- Κοινωνική Οικονομία και Πράσινη Επιχειρηματικότητα

Είναι ο δυναμικός χώρος της οικονομίας στον οποίο τα κοινωνικά δίκτυα συνδιαμορφώνουν με τη δραστηριότητά τους την ανάπτυξη και συλλογική δημιουργία, προσφέροντας διέξοδο από την οικονομική κρίση και περιβαλλοντική υποβάθμιση.

Τα οικονομικά της αλληλεγγύης, μέσα από μια πολυεπίπεδη δραστηριότητα σε όλο τον κόσμο της κοινοτικής παραγωγής και του μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, είναι η βάση της αυξανόμενης ισχύος της κοινωνικής οικονομίας και αναδιανομής του εισοδήματος προς τα κάτω.

Η σημασία του Κοινωνικού Κεφαλαίου

- Το κοινωνικό κεφάλαιο είναι μια σωρευμένη άυλη αξία γνώσης, εμπιστοσύνης, συντονισμού και ενότητας, που συγκροτείται σε μια κοινότητα και «ταμιεύεται» σε μία υποθετική τράπεζα χρόνου και δεξαμενή σκέψης προς κοινό όφελος.
- Προσφέρει μια διαρκή μεταφορά και ρευστότητα γνώσης προς όφελος της παραγωγικότητας σε προϊόντα και υπηρεσίες σε υλικά και άυλα αγαθά. Αυτό σήμερα θα μπορούσαμε να το δούμε ανάγλυφα στις ηλεκτρονικές διαδραστικές βιβλιοθήκες, όπως "Wikipedia", που λειτουργεί διαδραστικά στο internet.
- Κοινωνικό Κεφάλαιο θα μπορούσε να χαρακτηριστεί, επίσης, η δικτύωση της συλλογικής γνώσης και ευφυΐας που μετασχηματίζεται σε πνευματικό έργο. Το έργο του πνευματικού εθελοντισμού και η ελεύθερη προσβασιμότητα αποτελούν, επίσης, κοινωνικό κεφάλαιο, που δημιουργεί προστιθέμενη αξία στην οικονομία.

Το Κοινωνικό Κεφάλαιο, υπό αυτή την έννοια, καθορίζεται από τους θεσμούς της κοινωνίας πολιτών που παρεμβάλλονται ανάμεσα στον πολίτη-ιδιώτη και το κράτος, αποτελώντας έναν « ενδιάμεσο χώρο » (middle ground), που επιτρέπει την ανάπτυξη σταθερών σχέσεων και συμβάλλει στον αυτοματισμό των κοινωνικών σχέσεων, τη συνεργασία και τη διάχυση γνώσης, που είναι απαραίτητη για νέες παραγωγικές πρωτοβουλίες και καινοτομίες.

Αυτός ο χώρος της ανθρώπινης έκφρασης και δραστηριότητας συγκροτεί τρεις βασικές αξίες του κοινωνικού κεφαλαίου εμπιστοσύνη, συνεργασία, αλληλεγγύη και εμπνέεται από μετα-υλικές ανθρωπιστικές αξίες της εθελοντικής προσφοράς για οικολογική και κοινοτική δράση.

Αυτές οι αξίες κινητοποιούν ανθρώπινους πόρους και επιθυμίες, που σε διαφορετική περίπτωση θα παρέμεναν στάσιμοι και ανενεργοί.

Τα δίκτυα διευκολύνουν την επικοινωνία της διαδραστικής πληροφορίας και οικοδομούν εμπιστοσύνη συναλλαγών εκεί που δεν μπορούν να κτίσουν εμπιστοσύνη οι Τράπεζες και η αγορά.

Η προσφορά χρόνου στον εθελοντισμό με την ενοποιητική διαδικασία των δικτύων μπορεί να μετασχηματίσει ποιοτικά τη ζωή στις πόλεις και την ύπαιθρο, βάζοντας στόχους που δεν αντιπαραβάλλονται στην αγορά, όπως για παράδειγμα η ανάπτυξη του πρασίνου στις μεγάλες πόλεις, που μπορεί να αναζωογονήσει την ατμόσφαιρα της πόλης και την ίδια την αγορά.

Έτσι, με την προσφορά υπηρεσιών των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών διαμορφώνεται, συγκροτείται και αναπτύσσεται το οργανωμένο κοινωνικό κεφάλαιο, που είναι και η βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας, καθότι συμβάλλει αποφασιστικά στην πράσινη και πολιτιστική επιχειρηματικότητα, αλλά και την κοινωνική αλληλεγγύη.

Υπό αυτήν την έννοια, το κοινωνικό κεφάλαιο μπορεί να εννοηθεί ως πόρος που έχει την πηγή του στη συλλογική δράση και μπορεί να έχει αποτελέσματα σε ευρύτατη οικονομική και κοινωνική κλίμακα, που σ' αυτή την έκταση συγκροτείται πρώτη φορά στην ιστορία.

Το κοινωνικό κεφάλαιο, λοιπόν, είναι ζήτημα κοινωνικοποίησης της γνώσης, εμπιστοσύνης και συνεργασίας σε τοπικό επίπεδο και ικανότητας για καινοτόμες πολιτικές επενδύσεων, που λειτουργεί ως κινητήρια δύναμη και πηγαίνει την κοινωνία μπροστά.

Ο πνευματικός εθελοντισμός

Η διάδοση γνώσης μπορεί να γίνει εφόδιο για πολλούς να παράξουν και να διακινήσουν πράσινα προϊόντα και υπηρεσίες, να δημιουργήσουν νέες θέσεις απασχόλησης με εφαλτήριο την εναλλακτική επικοινωνία και την κοινή εμπιστοσύνη, που προσφέρουν τα κοινωνικά δίκτυα, μέσα από τα Blogs και τη διαρκή διαβούλευση που επιτυγχάνουν.

Διαπιστώνουμε μ' αυτόν τον τρόπο, ότι μια νέα αναδυόμενη «αγορά» με αυξανόμενη ζήτηση σε πράσινα προϊόντα, πράσινα επαγγέλματα και υπηρεσίες, έχει γίνει τελευταία αισθητή και στην Ελλάδα. Δεν είναι μόνο οι μαζικές εθελοντικές δεντροφυτεύσεις που γίνονται, αλλά και η συμβολή αυτών των δικτύων στο γενικότερο σκοπό για τις πράσινες πόλεις, τον εναλλακτικό τουρισμό - οικοτουρισμό και τη διάδοση κοινωνικών υπηρεσιών.

Ειδικότερη αναφορά μπορεί να γίνει για τη συμβολή των δικτύων αλληλεγγύης στον τομέα της υγείας, όπου υπάρχει μια μεγάλη παράδοση σε κοινωφελή ιδρύματα από μεγάλους ευεργέτες και τώρα αναπτύσσονται πρωτοβουλίες από τη συλλογικότητα των πολιτών.

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ «ΗΘΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ»

Η δημιουργία μιας «Ηθικής Τράπεζας» και στην Ελλάδα, σύμφωνα με το παράδειγμα της Ιταλίας, είναι μια προοπτική που συζητείται με πολύ ενδιαφέρον τελευταία στους κόλπους των ελληνικών μη κυβερνητικών οργανώσεων.

Υπάρχει άλλωστε μια οργανωμένη κινητοποίηση για να συγκεντρωθούν 1.000 τουλάχιστον οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών προκειμένου να αρχίσουν οι διαδικασίες ίδρυσης.

Θα μπορούσε, μάλιστα, να γίνει και ιδανικός κοινός στόχος ως ενοποιητικός παράγοντας κοινής δράσης και προσπάθειας για την υποδομή και την εξέλιξη της αυτονομίας των Μ.Κ.Ο., στο πλαίσιο της κοινωνικής αλληλέγγυας οικονομίας στην Ελλάδα και θεωρείται εφικτός στόχος, εφόσον λειτουργεί ήδη με επιτυχία σε άλλες χώρες.

Σύμμαχος προς αυτήν την κατεύθυνση της συνεργασίας των Μ.Κ.Ο. για τη δημιουργία της «Ηθικής Τράπεζας» μπορεί να γίνει η Τοπική Αυτοδιοίκηση, καθώς και άλλοι φορείς και ιδρύματα της κοινωνίας των πολιτών, όπως συνδικαλιστικοί φορείς και μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί.

Κοινωνικοί φορείς όπως οι Νέοι αγρότες, μπορούν να παίξουν καθοριστικό ρόλο στην επιτάχυνση αυτών των πρωτοβουλιών, γιατί οι αγρότες θα επωφεληθούν οι ίδιοι από την ίδρυση «ηθικής» και πράσινης τράπεζας, ενώ υπάρχει σήμερα και ο κοινωνικός συσχετισμός για να το πετύχουν.

Ειδικότερη αναφορά μπορεί να γίνει για τη συμβολή των δικτύων αλληλεγγύης στον τομέα της υγείας, όπου υπάρχει μια μεγάλη παράδοση σε κοινωφελή ιδρύματα από μεγάλους ευεργέτες, και τώρα αναπτύσσονται πρωτοβουλίες από τη συλλογικότητα των πολιτών.

ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΝΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ "Τόποι, Μύθοι & Άθλοι του Ηρακλή"

Ένα άλλο παράδειγμα σύστασης και λειτουργίας περιφερειακού δικτύου στην Πελοπόννησο, το οποίο έχει εμπνεύσει και έχει κινητοποιήσει περίπου 100 άλλες συλλογικές οργανώσεις από τη μία άκρη της Πελοποννήσου στην άλλη, είναι το δίκτυο Ηράκλειων εθελοντικών οργανώσεων και αναφέρεται στους «τόπους, μύθους και άθλους

του Ηρακλή»

Το πρόγραμμα με τίτλο «Τόποι, Μύθοι και Άθλοι του Ηρακλή», αφορά σ' ένα καινοτόμο σχέδιο οικολογικής τουριστικής ανάπτυξης του θεματικού τουρισμού στους αρχαιολογικούς και πολιτιστικούς τόπους, που συνδέονται με τους άθλους του Ηρακλή στην Πελοπόννησο: από το Άργος - Μυκήνες μέχρι την Αρχαία Ολυμπία.

Στόχος η δημιουργία της μυθολογικής διαδρομής - οικοδιαδρομής στα ίχνη των Άθλων - Μύθων του Ηρακλή από τις πόλεις Επίδαυρος - Τίρυνθα - Νεμέα μέχρι την Αρχαία Ολυμπία μήκους 180 περίπου χιλιόμετρων. Η χάραξη αυτής της διαδρομής με ειδική σήμανση θα χρησιμοποιηθεί ως τουριστικός προορισμός για ιππικές διαδρομές, με ποδήλατο και για πεζοπορίες. Το έργο μπορεί να κατασκευαστεί με Σ.Δ.Ι.Τ. και χρηματοδότηση από τους ιδιώτες επενδυτές.

Ένας άλλος στόχος του προγράμματος είναι να εμπνεύσει και να κατευθύνει τις τοπικές ενώσεις σε αναπτυξιακές συνεργασίες με τον ιδιωτικό τομέα (έχουν προηγηθεί διαδικασίες ωρίμανσης του σχεδίου στην τοπική κοινωνία τα τελευταία τρία χρόνια) και μ' αυτόν τον τρόπο να συγκεντρωθεί το απαραίτητο κεφάλαιο εκκίνησης.
Πρέπει να σημειωθεί ότι το πρόγραμμα έχει έμμεσο αντίκτυπο ενεργοποίησης στην τοπική κοινωνία διότι συνδυάζει το χαρακτήρα της επένδυσης με τη δημιουργία των προϋποθέσεων για την αύξηση της απασχόλησης στο πλαίσιο των υπηρεσιών που θ' αναπτυχθούν.

Παγκόσμιο συνέδριο και Φεστιβάλ Ηρακλής

Περαιτέρω προβλέπεται οργάνωση ετήσιου φεστιβάλ για τον Ηρακλή στους Δήμους που σχετίζονται με τους χώρους των μύθων. Το καινοτόμο στοιχείο αυτού του φεστιβάλ είναι πως συνδέεται με μυθολογικές personage και θα διεξαχθεί στις περιοχές όπου Ηρακλή ενήργησε σύμφωνα με το μύθο. Η συμμετοχή στο φεστιβάλ είναι παγκόσμια και μπορεί να

επιτευχθεί μέσω Hercules net (χρηματοδότηση στο πλαίσιο της κοινωνικής εταιρικής ευθύνης).

Το παγκόσμιο συνέδριο έχει στόχο να δικτυώσει και να συντονίσει όλες τις δραστηριότητες πολιτιστικές και επιχειρηματικές που κινούνται γύρω από τον άξονα των μύθων του Ηρακλή. Στο έργο αυτό επιδιώκεται η εμπλοκή των τοπικών κοινωνιών και ασφαλώς των Νέων αγροτών που μπορούν να επωφεληθούν από τις οικοτουριστικές και πολιτιστικές επενδύσεις στον τόπο τους.

Το παγκόσμιο Συνέδριο έχει προγραμματίσει για το καλοκαίρι του 2010 με θέμα «Ο μύθος του Ηρακλή στην πολιτιστική επιχειρηματικότητα»
και ελπίζουμε να φιλοξενηθεί στον ίδιο χώρο της Αρχαίας Ολυμπίας. Ένα συνέδριο που φιλοδοξεί να αποτελέσει πρότυπο για την ανάδειξη της μυθολογίας σε τουριστικό πόρο.

ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Τι κινεί την πράσινη επιχειρηματικότητα

- Την πράσινη επιχειρηματικότητα πρώτα απ' όλα την κινεί η επείγουσα αναγκαιότητα αντιμετώπισης των κλιματικών αλλαγών και η μετάβαση από τα ορυκτά καύσιμα στις ήπιες και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.
- Η αυξανόμενη ζήτηση της αγοράς σε πράσινα προϊόντα και υπηρεσίες.
- Το ηθικό πλεονέκτημα της πράσινης επιχειρηματικότητας απέναντι σε κάθε μορφή ζωής.
- Η εφαρμογή των νέων προηγμένων πράσινων τεχνολογιών, που προσφέρει πλεονεκτήματα στους επενδυτές της πράσινης επιχειρηματικότητας.
- Το περιβαλλοντικό αδιέξοδο των μεγάλων πόλεων και το όραμα για τις πράσινες πόλεις.

- Η πίεση για επάρκεια καθαρού πόσιμου νερού για τον αυξανόμενο πληθυσμό και τις αυξανόμενες καλλιέργειες.
- Το αδιέξοδο της υπερκατανάλωσης χημικών φαρμάκων και φυτοφαρμάκων και η ανάγκη, αλλά και οι δυνατότητες που υπάρχουν για τη χρήση οικοθεραπευτικών μεθόδων και σκευασμάτων.
- Κοινή συνισταμένη όλων των παραπάνω κινήτρων είναι ο συντονισμός και η κοινή δράση των δικτύων.

Με αυτά τα δεδομένα, κλείνοντας την εισήγησή μου, μπορώ να επαναλάβω ότι **το μέλλον ανήκει στους Νέους αγρότες που είναι το δρων υποκείμενο αλλαγώ ν και είναι ωφελούμενοι και συντελεστές της πράσινης ανάπτυξη**
ς
. Όπως συμβαίνει άλλωστε σε κάθε ανάπτυξη, κινητήρια δύναμη είναι οι ωφελούμενοι της ανάπτυξης. Υπό αυτήν την έννοια οι νέοι αγρότες έχουν κίνητρα από την πράσινη ανάπτυξη γιατί αναβαθμίζει τη θέση τους και τη συνεργατική κουλτούρα που δημιουργείται από τα πράσινα επαγγέλματα.

Από τη στιγμή που ως συλλογικότητα οι Νέοι αγρότες διεκδικούν, συνδιαμορφώνουν πολιτική και γίνονται σύγχρονοι επιχειρηματίες στον αγροτικό τομέα.

Και εδώ είναι η επικοινωνιακή δουλειά που πρέπει να γίνει προς κάθε κατεύθυνση για να γίνουν ευρύτερα γνωστά τα πλεονεκτήματα της πράσινης ανάπτυξης για τους αγρότες.

Με τη συμμετοχή όλων στην ανάπτυξη και τη συλλογική δημιουργία που προωθείται μέσα από τη συμμετοχική δημοκρατία.

Η Αυτο-οργάνωση της Επιχειρηματικότητας των Νέων Αγροτώ ν

- Η σύνδεση των αγροτών με την πράσινη ανάπτυξη φέρνει και νέες μορφές στην επιχειρηματικότητα που συνδέεται με την σειρά της με την Αυτό-οργάνωση.
- Την Αυτό-οργάνωση αυτή, της νέας συλλογικής γνώσης που είναι απαραίτητη για την προσαρμογή στις νέες συνθήκες και δεδομένα. Στην μεταβιομηχανική εποχή, των πράσινων τεχνολογιών, και της γενικής απαίτησης των καταναλωτών για υγιεινά επώνυμα προϊόντα ποιότητας, δεν αρκεί η οργάνωση του κράτους και της αγοράς να στηρίξουν την νέα αγροτική οικονομία και επιχειρηματικότητα. Χρειάζεται αυτό-οργάνωση της αγροτικής επιχειρηματικότητα, στις υποδομές στήριξης, το management και την κουλτούρα συνεργασιών.
- Αυτό-οργάνωση στην επικοινωνία και στην συμβουλευτική, όπως επίσης και στην δημιουργία νέων τοπικών αγορών. Αυτο-οργάνωση σε σχέση με την δικτύωση και το internet, την πρόσβαση σε ειδικές πηγές πληροφόρησης και την αποφυγή εμποδίων της γραφειοκρατίας.
- Την αυτο-οργάνωση για την υλοποίηση τοπικών ολοκληρωμένων προγραμμάτων για την αναδιάρθρωση καλλιεργειών αλλά και την ανάπτυξη του εναλλακτικού πράσινου τουρισμού και αγροτουρισμού. Την αυτο-οργάνωση στην αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων μιας περιοχής ή της χώρας γενικότερα, όπως είναι π.χ. το φυσικό περιβάλλον και υγιεινή μεσογειακή διατροφή.
- Τέλος, την αυτο-οργάνωση στις συνέργειες ομάδων ενεργών πολιτών του αστικού χώρου (περιβαλλοντικές και πολιτιστικές οργανώσεις), με ομάδες αγροτών οργανωμένες σε μη κερδοσκοπικές εταιρείες για την ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και οικονομίας, που σε τελική ανάλυση μπορεί να στηρίξει την καινοτόμα πρωτογενή παραγωγή.

"ΝΕΟΙ ΑΓΡΟΤΕΣ - Πράσινη ανάπτυξη και επιχειρηματικότητα"
Εισήγηση του Βασίλη Τακτικού στο Πανελλήνιο Συνέδριο Νέων Αγροτών στην Ολυμπία (3-6 Σεπτεμβρίου 2009)